

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΡΟΓΚΩΦ

Δικτελώ ακόμη υπό την εντύπωσιν τῆς παραστάσεως καίτοι ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου μὴ ἔστο γνωστὴ τὰ πάντα μὲ ἱσχυρίζομαι. Ἄλλα τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς ἡθοποιία, νὰ γνωρίζῃς τὸ ἔργον, νὰ ξυύργῃς τίθ᾽ ἱπακο- λουθήσῃ μετὰ ἕκαστον ἐπι διευτερόλεπτον, καὶ ὁμοῦ νὰ ἀδμονῆς, νὰ φροῦῖται διὰ τὴν ἑαβασιν. Βεβαίως θὰ ἦτο ἀδικον νὰ μὴ παρατηρηθῆ ὅτι πολὺ μέγα μέρος ἐκ τοῦ πάθος τῆς χθεσινῆς παραστάσεως ἀ- ρχιρεῦσαι ὁ ἀγγλος ἀνταποκριτῆς, μὲ τὴν ἔξοχον εἰς πάντα κωμικὴν ὑπόθεσιν του, μόλα ταῦτα ὁμοῦ τὸ πνεῦμά μου ἀκόμη νομίζει ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ τὴν ἀθιγγανίδα, νομίζει ὅτι βλέπει ἀκόμη τοὺς σατανικω- τέρους καὶ ἀπὸ τοὺς τοῦ ἀρχιδιαβόλου τοῦ Μίλωνος, ὀφθαλμοὺς τῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ὡς ἀπὸ ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἐξήρχετο εἰς πανοτάτας δέσμας τὸ σεισμοῦ προκα- λοῦν βλέμμα τῆς, νομίζω ὅτι τὴν ἔγω ἐπι ἐμπρὸς μου λυσεῶσαν, καὶ πικᾶζομαι ἵνα μὴ μὲ δηλητηριάσωσι οἱ σείλοι τῆς. Τὸ μεγαλεῖον δὲ καὶ ἡ ἐξουσία τὴν ὁποίαν ἀπίπτει ἡ ὄλη τῆς στάσις, ποῦ ἐνόμιζε κα- νεὶς ὅτι εὐρίσκειτο πρὸ κοσμοκρατορίσεως;

θα ὡχρία πρὸ αὐτῆς καὶ ἡ Μῆδεια καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Βελισαρίου, ἡ θηριώδης Ἀντωνίνα. Δείπρην ἐπίσης ὁ Ἰβάν γενικῶς τὴν ὑπόθεσιν του διακρίνει, πείρα σκηνῆς, καὶ πλήρης πεποιθήσις ψυχῆς τὸ κατακόρυ- φον ὁμοῦ τῆς ὑποδοσιῶς του, ἦτο ἡ τε- λευταία πράξις, καθ' ἣν ἐπάλαμ με τὸν Μιχαὴλ Στρογκώφ. Τί σατανικὸν καὶ τὸ βῆμα του καὶ τὸ βλέμμα του; ἐκλονίζετο τὸ ἴδαρος, ἐσείετο ὁ κόσμος ἀπὸ τὰς κί- νησις τῶν βλεφάρων του. Ἐκάστη του κίνησις, ἦτο στιγμὴ ἀδμονῆσις γενικῆς. Ὑπέκυψεν ἐπι τέλους εἰς τὴν στιβαρότητα τῶν γειρῶν τοῦ Στρογκώφ, ἀλλ' ἀκριβῶς ὅταν ἐπίπτε ἔφθανε τὸ ἄωτον ὄφος τῆς τέχνης. Πῶς ὁμοῦ τῶν πῦρ ψυχῆς δὲν κατέκαυσε τὸν ἦρωα τῆς χθεσινῆς παρα- στάσεως. Πῶς τὴν ὁρμη δυνάμειος δὲν ἐξώρνε τοὺς κόσμοις ἐκείνους, καὶ ἦσαν πρᾶγματι οἱ ὀφθαλμοὶ του κατὰ τὴν στιγ- μὴν ἐκείνην ὁλόκληροι κόσμοι! Ὅλον τοῦτο τὸ ὄφος ἦτο τέχνη. Ἡ σκηνὴ ἐκείνη ἦτο τελεία γιγαντομαχία. Ἐπάλαμ τὸ

ἀγαθὸν στοιχεῖον τῆς φύσεως μὲ τὸ κακόν, ἴσως οὐδέποτε ταῦτα προσωπο- ποιήθησαν τελειότερον. Ἡ ὑπόθεσις ἰδίᾳ τοῦ Μιχαὴλ Στρογκώφ ὡς προσωποποίη- σις τοῦ ἀγαθοῦ Στοιχείου, τῆς Ἀρετῆς, εἶνε ἐξ ἐκείνων αἰτίας ἀρίστου ἐποχῆν. Ἐὰν δὲ ἡ ἐποχὴ ἐπέτρπε θεοποιήσις ἀ- ναμφιβόλως προχθὲς ὁ Μιχαὴλ Στρογκώφ ἦτο ἡ τελειότερα εἰκὼν τοῦ ἀγαθοῦ Δαί- μονος. Ἀπέρρει ἐκ πάντων καὶ ἐκ τῶν ἀ- φύγων του στάσιων καὶ ἐκ τοῦ στιβαροῦ του βηματισμοῦ, καὶ ἐκ τῆς τελείας ἐσω- τερικεύσεως τῶν ἀισθημάτων τῆς ψυχῆς, θεῖον μεγαλεῖον, θεῖα πεποιθήσις καὶ ἐξου- σία, θεῖα ἀρετὴ.

Ὁ ἀγγλος ἀνταποκριτῆς ἦτο ὁ Σπ. Τα- βουλάρης, Μιχαὴλ Στρογκώφ ὁ Δ. Τα- βουλάρης, ἀθιγγανὶς ἡ κ. Φόρστ, καὶ Ἰβάν ὁ κ. Βενιέρης. Καὶ μίαν ὁμοῦ φιλικὴν παρατήρησιν, κύριε Βενιέρη, ὅταν μονολο- γεῖτε, μὴ βιάζεστε τὸσον τὴν ψυχὴν σας ἀρίνετέ τὴν ὀλίγον ἐλευθερωτέραν ἢ βίκα αὐτὴ σᾶς ἀρκίζει τὸ σημεῖον ἐκείνο τῆς τέχνης, τὸ ἄωτον.

Κλέων Κουτσαβάκης.